

For 100 år siden...

Her kan man læse div. lokale notitser og artikler fra Viborg Stiftstidende og Viborg Stifts Folkeblad, afskrevet af forfatteren Chr. Jacobsen i forbindelse med forarbejdet til "Alheden" fra 1990.

Februar 1919

VST 34, 10. februar 1919 s. 2: Stor brand i Karup. Skade for ½ mill. kroner. Fredag aften er det store Karup tørreri fuldstændig nedbrændt, hvorved der er anrettet en meget betydelig skade, som man foreløbig har anslået til ca. ½ mill. kroner. Desuden betyder branden jo en arbejdsstandsning, der for mange mennesker vil blive følelig. Ilden opstod ved 8-tiden. Det antages, at den stammer fra gnister fra en af tørreovnene. Den greb hurtigt om sig og opdagedes så sent, at flere af arbejderne havde besvær med at trænge gennem røgen, og snart var hele det store kompleks, Karups stolthed, et flammende bål. Ilden havde så godt fat, at der ikke var noget for de lokale redningsmænd at stille op. Der blev i største hast reddet et halvt hundrede sække med det færdigtørrede produkt. Ellers brændte det hele. I løbet af 2-3 timer var den store fabriksvirksomhed lagt øde, og kun de røgsværtede mure stod tilbage. Man håber, at dampmaskinen og kedlerne ingen skade har taget. Derimod er alle tørreovnene ødelagte. Efter et løseligt skøn anslås skaden til omkring ½ mill. kr. Både bygninger, maskiner og varelager var forsikret. Der var også forsikret mod driftstab, men alligevel menes ejerne at lide et betydeligt tab. Det er jo i øjeblikket så dyrt at bygge som ingensinde før. Det nedbrændte tørreri ejedes af et interessentskab med direktør Petersen, Kornkompagniet i Aarhus, som formand. Det havde kun været i drift et årstid og blev startet og opført med næsten amerikansk hurtighed forrige vinter. Virksomheden øgedes stadigt og blev udvidet sidste efterår. For øjeblikket beskæftigede tørreriet 50 mand, der arbejdede i 2 hold. Der skulle i den nærmeste fremtid indføres 3-holds drift. Det vil vel næppe kunne undgås, at en del af arbejderne nu bliver arbejdsløse, selvom der foreløbig bliver nok at gøre med oprydningsarbejdet. Efter forlydende i "Herning Folkeblad" er det hensigten snarest muligt at genopbygge det nedbrændte tørreri. Det var særligt rodfrugter, tørreriet var baseret på. Det færdige produkt blev for størstedelen solgt til udlandet til gode priser.

VST 34, 10. februar 1919 s. 4: Dyrkning af hvidkål. Gartnere og landmænd, der interesserer sig for dyrkning af hvidkål, kan tegne kontrakt for levering til næste sæson til I/S Karup tørreri ved henvendelse til J. Jensen Lyngsøe, tlf. 93, Viborg.

VST 41, 18. februar 1919 s. 2: Solgt købmandsgård. Købmand Valdemar Nielsen har solgt sin købmandsgård i Karup med forretning til mølleforpagter Langballe Jensen, Karup, for 26.500 kr.

Valdemar Nielsen købte ifl. Holstebro Dagbl. Ejendommen og forretningen for 3 år siden for 15.000 kr.

Sammesteds: Karup borger- og håndværkerforening har bevilget 200 kr. til undersøgelse af betingelserne for anlæg af en større vandkraftstation ved Karup å, neden for Karup by, som så skulle forsyne byen og omegnen med lys og kraft, idet det nuværende vandkraftanlæg skal anvendes til fabriksvirksomhed.

VST 45, 22. februar 1919 s. 2: [Amtsrådsmøde]. Indberetning fra amtsvejinspektøren angående tilfyldninger af vejgrøfterne i Karup kommune. Indstillingen vedrørende fastsættelse af mulkt tiltrådtes. Indberetning fra amtsvejinspektøren om, at der er ført et tipvognsspor over Viborg-Ringkøbing landevej i Karup. Indstillingen om fastsættelse af mulkt tiltrådtes. Formanden påtalte skarpt de begåede overtrædelser af vejvedtægtens bestemmelser. Vedkommende synes at mene, at han ganske ugenert kan gøre og lade som han vil med amtets veje, uden at tage ringeste hensyn til amtsrådets bestemmelser. Han ville imidlertid blive belært om det modsatte.

Indberetning fra amtsvejinspektøren om, at der uden tilladelse er anbragt overkørsler udfor nyopførte arbejderboliger i Karup. Vejudvalget indstiller, at der indledes politiundersøgelse til straf og erstatning. Formanden: Herud med dem! Der bør ikke være nogen pardon! Det er dog for galt, at de tror, at de kan gøre med amtsvejen hvad de vil. Vejudvalgets indstilling tiltrådtes.

VST 45, 22. februar 1919 s. 3: [Skolerådsmøde] Andragende for skoleudvalget i Skelhøje stationsby om fornyet tilskud af skolefonden til driften af friskolen sammesteds. Bevilgedes 150 kr.

VST 46, 24. februar 1919 s. 2: [Amtsrådsmøde]. Det af distriktsjordemoderen i Høgild indgivne andragende om et embedslån på 700 kr. til mergling af jordlodden. Fr. Nielsen foreslog at bevilge 35 kr. årligt. Nærmere indstilling desangående forventes.